

Dotace na navrhovaná opatření

Ziel 3 | Cíl 3

Ahoj sousede. **Hallo Nachbar.**

2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

1 . Dotační programy , podporující opatření ke zlepšené tepelně - energetických vlastností obálky budov

Obecně lze říci, že opatření, která řeší zlepšení energetických vlastností budov, energetické úspory a využití obnovitelných, popřípadě druhotných zdrojů energie , jsou podporována 2 poměrně rozsáhlými dotačními programy s účastí evropských programů. Jsou to **Operační program Podnikání a Inovace (OPPI)**, který je v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu, administruje Czechinvest a je spolufinancován Evropským programem pro regionální rozvoj. Výše dotací v jednotlivých oblastech podpory se pohybuje od 40 do 60 % dle regionální blokové výjimky, velikosti podniku a podmínek konkrétní výzvy

Dále je to **Operační program Životní prostředí (OPŽP)**, který je spolufinancován Evropským Fondem soudržnosti a který administruje Státní Fond Životního prostředí. Program pomocí sedmi hlavních os poskytuje podporu celému průřezu aktivit , které by měli napomoci ke zlepšení životního prostředí obecně. V tomto programu lze, až na několik aktivit ve 3,6 a 7 ose, získat až 90% dotace způsobilých výdajů.

Vedle zmíněných programů mohou žadatelé ještě využít další 3 národní dotační programy, do kterých jsou přidělovány finanční prostředky ze státního rozpočtu. Je to program **Zelená úsporám**, kterou administruje rovněž Státní Fond Životního prostředí a který je financován z prodeje emisních kreditů. Dalším z národních dotačních programů v oblasti energetických úspor je **Nový Panel** (nástupce bývalého programu Panel), který administruje Státní Fond rozvoje bydlení a program slouží k rekonstrukci, modernizaci a zateplení starší bytové zástavby. Třetím národním dotačním programem je **program Efekt**, který vyhlašuje každoročně Ministerstvo průmyslu a obchodu a který podporuje energetické úspory a využití obnovitelných zdrojů energie a doplňuje v této oblasti energetické programy, které nejsou podporované ze strukturálních fondů Evropské unie. Nevýhodou uvedených národních zdrojů je, ve srovnání se strukturálními fondy, poměrně malá alokace finančních prostředků ze státního rozpočtu, kdy výše dotací bývá omezena procentuelním podílem z uznatelných výdajů, eventuálně bývá výše poskytnuté dotace zastropována pevnou částkou (např. 400 tis. Kč) V případě programu Nový Panel se jedná pouze o podporu ve formě dotace na úhradu úroků.

1.1 Operační program Podnikání a inovace :

Tento program je určen pro podnikatelské subjekty, které s pomocí této podpory mohou příznivě ovlivňovat energetickou náročnost výroby, spotřebu fosilních paliv, eventuálně instalovat a využívat obnovitelné zdroje energie a tím zvyšovat svoji konkurenceschopnost na trhu. Pro tato opatření je určena 3. osa programu s názvem Efektivní energie.

Prioritní osa 3 – „Efektivní energie“

Popis prioritní osy

Prioritní osa 3. OPPI obsahuje jednu oblast podpory, jejímž cílem je stimulovat aktivitu podnikatelů v oblasti snižování energetické náročnosti výroby a spotřeby fosilních primárních energetických zdrojů a podpořit začínající podnikatele v aktivitách vedoucích k vyššímu využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie, které vedou ke snižování výrobních nákladů. Podpora poskytovaná v rámci této prioritní osy je zaměřena vedle oblasti využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie také na technologie zvyšování účinnosti při výrobě energie, přenosu a spotřebě energie v průmyslové výrobě.

1.2 Operační program Životní prostředí

Tento program je nejrozsáhlejší a s největší alokací finančních prostředků a je určen převážně pro veřejný sektor , eventuelně pro společnosti založené a vlastněné veřejným sektorem (obcemi a městy, krajskými úřady), dále pro neziskové a církevní subjekty. Dotační podpora zde slouží ke zlepšení energetických vlastností a dosažení energetických úspor zateplením objektů ve veřejném zájmu jako např. školy a školská zařízení, knihovny, sídla úřadů a institucí apod. Z podpory tohoto programu je vyloučeno zateplení obytných a rodinných privátních domů, které podporuje jiný dotační program, rovněž tak realizace energetických úspor v průmyslových a podnikatelských objektech, které podporuje zmíněný OPPI. Opatření, která zlepšují energeticko – tepelné vlastnosti objektů , specifikuje v tomto programu **osa 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie**, která se dále dělí na 2 oblasti podpory

3.1. Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a jejich kombinované výroby.

3.2. Realizace úspor energie a využití odpadního tepla.

Oblast podpory 3.1 je využívána především pro instalaci fotovoltaických a solární-termických panelů, tepelných čerpadel, kotlů na spalování biomasy, malých vodních elektráren a dalších energetických zdrojů, vyrábějících elektřinu, teplo, eventuálně obojí v kombinované výrobě (různé typy kogeneračních jednotek)

Pro účely zateplení objektů s docílením energetických úspor (a následných finančních úspor) je nejvhodnější oblast podpory 3.2. Tato oblast podpory je cílena na snižování spotřeby energie a zlepšení tepelně- technických vlastností obálky budovy zateplením obvodového pláště, vodorovné a střešní konstrukce a výměnou otvorových výplní .

Vzájemná kombinace oblastí podpor se nevylučuje, nicméně konkrétní podmínky a oblasti podpory specifikuje každá výzva k předkládání projektu samostatně a je třeba si udělat vždy vstupní analýzu možností eventuální kombinace podpor jednotlivých opatření.

O obrovském zájmu o tento typ podpory svědčí to, že celková alokovaná částka, určená pro plánovací období 2007 - 2013 pro podporu aktivit 3.osy OPŽP byla již v roce 2010 vyčerpána na 114 % . Další realizace podpory bude závislá na realokaci finančních prostředků v rámci celého programu OPŽP.

1.3 Program Zelená úsporám

Tento program je určen pouze pro privátní sféru a podpora je směřována na zlepšení tepelně – technických vlastností privátních rodinných a bytových domů, dále na využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé užitkové vody. Program, jak bylo zmíněno, administruje Státní Fond Životního prostředí a je členěn do 3 základních oblastí podpory :

- 1) Úspora energie na vytápění pomocí celkového nebo alespoň dílčího zateplení
- 2) Výstavba novostaveb v pasívním energetickém standardu
- 3) Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé užitkové vody. V této oblasti podpory se jedná hlavně o výměnu tepelných zdrojů na fosilní paliva za nízkoemisní zdroje, např. kotle na biomasu ,účinná tepelná čerpadla, instalace solárně termických kolektorů.

Do tohoto dotačního programu nemají přístup veřejné ani podnikatelské subjekty.

1.4 Program Nový panel

Tento program je určen všem vlastníkům bytových domů a jednotek, přístup do něj mají jak vlastníci bytových domů a jednotek (fyzické osoby), tak bytová družstva a veřejný sektor (města a obce), vlastníci bytové domy a jednotky. Program je cílen na opravy a modernizaci (včetně zateplení) bytového fondu. Podpora je poskytována pouze formou dotace na úhradu úroků, nebo poskytnutím bankovní záruky, v tomto programu nejsou hrazeny žádné investiční výdaje. Poskytovatel dotace je Státní fond rozvoje bydlení pro dotace na úhradu úroků a Českomoravská rozvojová a záruční banka a.s. pro poskytnutí bankovních záruk . Do tohoto programu nemají přístup podnikatelské subjekty. Tak jako v případě podporované aktivity 3.2.1 (realizace úspor energie - OPŽP) je i v tomto programu obrovský převis poptávky, takže příjem žádostí musel být zastaven již v květnu 2011, neboť finanční alokace na celý rok byla vyčerpána již k 27.5.2011. Další realizace žádostí o podporu bude závislá na přidělení finančních prostředků ze státního rozpočtu.

1.5 Program EFEKT

Tento národní program je určen na podporu osvětové činnosti v oblasti energetiky, energetické plánování, menší investiční akce a pilotních projektů. Podporované aktivity se odvíjejí z oblasti obnovitelných zdrojů energie, úspor energie, energetické poradenství až po specifické a pilotní projekty. Program je přístupný celému spektru žadatelů a dotace může být poskytnuta podnikatelským subjektům, neziskovým a školským zařízením, veřejnému sektoru (obce, města) až po zájmová sdružení nebo sdružení právnických osob.

Pro veřejný sektor je předností tohoto programu možnost financování z oblasti energetických úspor např. rekonstrukce otopné soustavy (rozvody a jejich izolace, topná tělesa, termostatické hlavice, tepelný zdroj) nebo snížení energetické náročnosti systému veřejného osvětlení.

Např. izolaci rozvodů topné soustavy nebo instalaci termostatických hlavic nelze financovat z energetických programů podporovaných ze strukturálních fondů Evropské unie (není uznatelný výdaj). Je však prokázáno, že jen instalace termostatických hlavic na topná tělesa dokáže uspořit , dle místních a reálných podmínek, 15 – 25% nákladů na tepelnou energii. Podobně snížení energetické náročnosti systému veřejného osvětlení hraje nezanedbatelnou roli v rozpočtu měst a obcí, přitom není podporována ze strany strukturálních fondů EU.

Nevýhodou programu EFEKT je poměrně malá finanční alokace – pro rok 2011 bylo alokováno pro tento program pouze 30 mil. Kč a výše dotací v jednotlivých aktivitách jsou limitovány pevnými částkami.

2. Dotační programy, ze kterých lze financovat energetická opatření , které hodnotí projekt EMIX 3

V této části budou prezentována opatření navržená pro 3 objekty hodnocené v rámci projektu EMIX 3 a možnosti jejich financování. Jelikož se jedná ve všech případech o objekty veřejného zájmu a nebytové objekty, možnosti dotační podpory opatření jsou směřovány pouze do programu OPŽP (3.osa, oblast podpory 3.1 – 3.2.), eventuálně v kombinaci s národním dotačním programem MPO Efekt, které jsou vyhrazeny žadatelům z veřejné sféry.

2.1 Objekt č.1 - projekt zateplení a navržená opatření

Projekt zateplení se sestává ze 6 opatření, která by měla zlepšit tepelně technické vlastnosti objektu. Jedná se o následující akce:

- 1)Nadkroevní zateplení šikmé střechy
- 2)kontaktní systém venkovní tepelné izolace
- 3)zateplení podlahové konstrukce
- 4)výměna oken s hodnotou $U < 1,3 \text{ W/m}^2\text{K}$
- 5)výměna vstupních dveří s hodnotou $U < 1,5 \text{ W/m}^2\text{K}$
- 6) Elektronicky regulované čerpadlo topení

Opatření 1 – 5 jsou opatření stavebního charakteru, která jednoznačně najdou dotační podporu v programu OPŽP, oblast podpory 3.2. –realizace úspor energie a odpadního tepla, kde jsou tyto stavební práce uznatelnými výdaji. Pouze u opatření č. 1 - Nadkroevní zateplení šikmé střechy je třeba upřesnit, že následná výměna střešní krytiny není, dle platného Implementačního dokumentu , uznatelným výdajem programu, takže 100 % nákladů spojených s touto výměnou by nesl žadatel.

Doporučení pro opatření č. 4 – výměna oken. Nová okna by neměla mít hodnotu prostupu tepla větší než $U = 1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$. Otvorové výplně obecně jsou

místa největších tepelných ztrát objektu, proto je třeba používat okna s co nejmenší běžně dostupnou hodnotou U . Poměrně velká plocha otvorových výplní v každém objektu má významný vliv na celkovou prostupnost tepla obálkou budovy, která by neměla po realizaci projektu překročit hodnotu

$$U = 0,50 \text{ W/m}^2\text{K}.$$

Opatření č.6 – Elektronicky regulované čerpadlo topení

Toto opatření není, dle platného ID, financovatelné z OPŽP a realizace úspor energie. Regulace topných soustav, ale i vzduchotechniky obecně, nejsou zde uznatelnými výdaji a program je nepodporuje. Toto opatření lze samostatným projektem realizovat a požádat o podporu v programu EFEKT v aktivitě B3 - rekonstrukce otopné soustavy a zdroje tepla v budově .

2.2 Objekt č2 - projekt zateplení a navržená opatření

Projekt zateplení objektu se sestává celkem ze 10 opatření, která komplexně řeší zlepšení tepelně technických vlastností obálky budovy, úsporu energie a fosilních paliv.

- 1) Zateplení podlahové konstrukce
- 2) Zateplení dvouplášťové střechy
- 3) Zateplení obvodové konstrukce kontaktním systémem
- 4) Výměna oken
- 5) Tepelné čerpadlo země/voda
- 6) Zateplení rozvodů topné soustavy
- 7) Elektronicky regulované čerpadlo topné soustavy
- 8) Regulace topení
- 9) Solární termické panely pro ohřev TUV
- 10) Zateplení rozvodů TUV

Opatření č.1 – 4 jsou opatření stavebního charakteru, které plně podporuje program OPŽP – oblast podpory 3.2. - Realizace úspor energie. Je ale třeba vzít v úvahu, že výdaje na tato opatření jsou uznatelné do následujících limitů :

- Celkové měrné náklady do 2000 Kč/m² při zateplení střech a vodorovných konstrukcí

- Celkové měrné náklady do 2500 Kč/m² při zateplení obvodových konstrukcí
- Celkové měrné náklady do 6000 Kč/m² při výměně otvorových výplní

Výdaje, které jdou nad rámec těchto limitů již nejsou podporovány dotací.

Opatření 5 – tepelné čerpadlo země/voda a opatření 9 – solární termické panely pro ohřev TUV a 10 - zateplení rozvodů TUV lze rovněž financovat z OPŽP, zde je ale oblast podpory 3.1., podoblast 3.1.1 - výstavba a rekonstrukce zdrojů tepla využívající OZE. Je možná kombinace obou podporovaných aktivit, záleží ale na konkrétním znění dané výzvy, aby bylo možno sloučit uvedená opatření do jednoho projektu. Doporučení pro opatření č.4 – výměna oken. Je třeba použít okna s co nejmenší běžně dostupnou hodnotou prostupností tepla $U = 1.1 \text{ W/m}^2\text{K}$. Pro opatření 10 – zateplení rozvodů TUV platí, že výdaje na toto opatření (v souvislosti s opatřením 9) jsou uznatelné v případě, že se jedná o náhradu zdroje vytápění, eventuálně zdroje pro TUV . Opatření č. 6 – zateplení rozvodů otopné soustavy, opatření č. 7 – elektronicky regulované čerpadlo topné soustavy a opatření č. 8- regulace topení nelze financovat z operačního programu OPŽP. Tato opatření lze realizovat samostatným projektem a získat na ně podporu z programu Efekt, aktivita B3 – Rekonstrukce otopné soustavy a zdroje tepla v budově.

2.3 Objekt č.3. a navržená opatření

Projekt zateplení objektu se sestává z 8 opatření, která řeší energetické úspory, zlepšení tepelných vlastností obálky budovy, instalace nového tepelného zdroje a výrobu elektřiny pro potřeby budovy

- 1) Zateplení podlahové konstrukce
- 2) Zateplení ploché střechy
- 3) Zateplení obvodové konstrukce kontaktním systémem
- 4) Výměna oken
- 5) Výměna vstupních dveří
- 6) Instalace tepelného čerpadla země/voda

- 7) Elektronicky regulované čerpadlo topení
- 8) Instalace fotovoltaických solárních panelů

Opatření 1 – 5 jsou opatření čistě stavebního charakteru, které lze formou uceleného projektu realizovat najednou a tato opatření, vedoucí ke zlepšení tepelně – technických vlastností obálky budovy, podporuje již uvedený operační program OPŽP ve své 3 ose - oblast podpory 3.2 - realizace úspor energie. Náklady na výše uvedená opatření jsou uznatelné výdaje, ale pouze do výše již uvedených limitů měrných investičních nákladů. Náklady nad tyto limity již plně hradí žadatel.

Opatření 6 – instalace tepelného čerpadla země/voda je opatření rovněž financovatelné z operačního programu OPŽP, ale z oblasti podpory 3.1.1 – výstavba a rekonstrukce zdrojů tepla využívající OZE . Uznatelným výdajem je pořízení čerpadla, všechny práce související s instalací a uvedením do chodu. Rozvody tepelné energie jsou uznatelným výdajem pouze, pokud se jedná o plnou náhradu původního tepelného zdroje na fosilní paliva.

Opatření 7 – elektronicky regulované čerpadlo topení – toto opatření není podporované programem OPŽP (viz objekty 1 a 2). Podporu pro toto opatření lze opět získat samostatným projektem z programu EFEKT, který vyhlašuje MPO a to z aktivity B3 – rekonstrukce otopné soustavy a zdroje tepla v budově.

Opatření 8 – instalace fotovoltaických solárních panelů – dotační podporu pro toto opatření lze opět najít ve 3 ose programu OPŽP v oblasti podpory 3.1.2 – výstavba a rekonstrukce zdrojů elektřiny využívající OZE . Pro toto opatření platí ale limit maximální výše dotace 20% ze způsobilých výdajů s tím, že jsou podporovány pouze aplikace integrované do budovy (střecha nebo fasáda - tedy malé aplikace do 30 kW výkonu).

V tomto projektu se nedoporučuje kombinace všech uvedených opatření v rámci aktivit podporovaných OPŽP . V případě opatření č.8 není kombinace s oblastí podpory 3.2 – realizace úspor energie možná. Kombinovat lze jen opatření podporovaná z oblasti podpory 3.2. (zateplení a související stavební práce) a 3.1.1. (instalace tepelného čerpadla), opět ale v závislosti na konkrétních podmínkách dané výzvy.

Opatření č.8 je třeba realizovat samostatným projektem na základě výzvy pro podoblast podpory 3.1.2 – Výstavba a rekonstrukce zdrojů elektřiny využívající OZE.